

Trafikverkets ärendenummer

[Ärendenummer]

Motpartens ärendenummer

[Motpartens ärendenummer]

Dokumentdatum

2022-09-26

AVSIKTSFÖRKLARING OSTLÄNKEN - AVSEENDE PRINCIPER FÖR FORTSATT JÄRNVÄGSPLANERING INOM LINKÖPINGS KOMMUN

Mellan nedanstående parter träffas härmed följande avsiktsförklaring.

1 Parter

- Trafikverket, Nya Stambanor, org.nr 202100-6297, 781 89 Borlänge, nedan Trafikverket.
- Linköpings kommun, org.nr 212000-0449, 581 81 Linköping, nedan Kommunen.

2 Syfte och bakgrund

Avsiktsförklaringens syfte är att parterna ska enas om principer för en gemensam planeringsprocess, för att på så sätt säkerställa en smidig process i god samverkan och som tar hänsyn till båda parter behov och utgångspunkter.

Parterna är överens om att planlägga Ostlänkens järnväg inom den beslutade tillåtlighetskorrideren, korridor Steninge och Norr om Malmslätt. Trafikverkets grundutförande är en centralt placerad station som möjliggör ett tillhörande resecentrum. Trafikverket ansvarar för planeringen av järnvägsanläggningen med tillhörande station och kommunen ansvarar för planeringen av ett nytt resecentrum.

Avsiktsförklaringen omfattar all detalj- och järnvägsplanering relaterad till Ostlänken inom Linköpings kommun, oavsett vilken formell plan eller vilket geografiskt område som berörs. Avsiktsförklaringen kan komma att följas av andra överenskommelser, som till exempel kompletterande avsiktsförklaringar, medfinansieringsavtal eller olika former av genomförandeavtal. Det är dock för tidigt att utifrån dagens kunskapsläge identifiera vilka framtida avtal och överenskommelser som eventuellt kan komma att behövas.

I vissa sammanhang kan en åtgärdsvalsstudie genomföras kopplat till en avsiktsförklaring. I detta fall har en åtgärdsvalsstudie inte bedömts nödvändig, eftersom innehållet är relaterat till övergripande planeringsförutsättningar.

Dokumentdatum
2022-09-26

3 Tidigare överenskommelser och avtal

Mellan Trafikverket och Linköpings kommun har tidigare avtal/överenskommelser träffats:

- ”Avsiktsförklaring – Ostlänken inom Linköpings tätort”, 2014-08-18 (ersatte avsiktsförklaring Banverket/Linköpings kommun från 2004)
- ”Avsiktsförklaring om fortsatt gemensam planering och en avsmalning av korridorer inom ramen för Trafikverkets lokaliseringsarbete i Ostlänken, delen Linköpings tätort”, 2021-03-01
- Under slutet av 2017 diskuterades även formerna för samverkan i järnvägsplaneringen genom Linköpings kommun. I diskussionerna deltog bland annat Trafikverkets GD och Linköpings kommuns KSO. Denna dialog utmynnade inte i en formell avsiktsförklaring, men hade som utgångspunkt att det skulle ställas särskilda krav på processen för järnvägsplanen för att säkerställa att samverkan mellan kommunen och Trafikverket skedde med nytänkande genom större helhet, större delaktighet/samordning, samt ett gemensamt utforskade/lärande.

I och med tecknandet av denna avsiktsförklaring är parterna överens om att den ersätter dessa avtal och överenskommelser.

4 Beskrivning av principer och utgångspunkter för samarbetet

4.1. Gemensam planeringsprocess

Planering ska ske i nära samverkan mellan parterna. Parterna ska verka för ett öppet och transparent förhållningssätt och för att framtagna utredningar och underlag i hög grad delas mellan varandra. Parterna ska planera tillsammans för en parallell planeringsprocess till och med lagakraftvunna planer.

Parterna har ett gemensamt ansvar för att bygga upp kunskap om respektive parts beslutsprocesser och planeringsförutsättningar. Det innebär också att parterna har ett ansvar att förstå varandras behov av omfattning och utformning av beslutsunderlag, samt det underlag som krävs för detta.

Trafikverket är införstått med att Linköpings kommun inom ramen för detaljplanering för järnvägsplan avser ta ett samlat grepp och även detaljplanera för resecentrum samt bostads- och kontorsbebyggelse med tillhörande infrastruktur i direkt anslutning till blivande station. Syftet är att staden i möjligaste mån ska kunna växa ihop med stationen och vara på plats samtidigt som anläggningen tas i drift respektive när södra stambanan rivs.

Trafikverket ser risk för att frågor relaterade till planläggning av andra ändamål än järnväg kan komma att försena järnvägsplaneringen. Parterna är överens att om sådan situation uppstår så kan detaljplaner komma att delas upp senare i planprocessen och

[Titel]

Dokumentdatum
2022-09-26

drivas parallellt som separata detaljplaner. Samverkan kring gemensamma geografiska markområden ska dock fortsätta även efter en sådan delning. Kommunen ska inte inkludera fler stadskvarter i detaljplaner för järnvägsändamål, än vad som bedöms som erforderligt för god stadsutveckling.

4.2. Dokumenterad samverkan

Parterna ska upprätta en gemensam dokumenterad samverkan och vid behov justera den under processens gång. Samverkan och dess dokument beslutas och arbetas fram vid sidan av denna avsiktsförklaring.

Samverkan ska innehålla två delar:

- En organisationsstruktur för respektive part, men också organiseringen mellan parterna, d.v.s. vilken hierarkisk organisationssamverkan som råder utifrån beslutsmandat.
- En överenskommelse om vilka spelregler som ska gälla mellan parterna för att samverkan ska kunna realiseras kopplat till relationerna mellan de personer som arbetar inom ramen för projektet.

4.3. Gemensam tidplan

Trafikverket och Linköpings kommun är överens om att syftet med gemensam tidsplan är att säkerställa god planering och framdrift med rätt kvalitet till rätt kostnad i rätt tid för att uppnå de gemensamma målen.

Parterna ska tillsammans arbeta fram en gemensam och robust tidplan. Med robust tidplan menas att den ska redovisa respektive parts processer och att viktiga milstolpar tydligt ska framgå. Vidare menas att beroenden mellan olika aktiviteter och berörda intressenter ska gå att utläsa, samt att rimlig tid finns för respektive parts processer. Tidplanen bryts ner fortlöpande till lämplig detaljeringsnivå.

De övergripande principerna och strukturen för planering och uppföljning ska definieras och överenskommas mellan parterna. Trafikverket och kommunen ansvarar för uppföljning av och styrning mot respektive deltider i tidplanen. Parterna ska sträva mot att bli överens om att använda ett gemensamt verktyg för tidsplanering samt utse ägare av tidplanen.

4.4. Framtagande och delning av information och utredningar

Kommunen och Trafikverket ska skyndsamt delge varandra material som kan vara till hjälp för parternas fortsatta planeringsprocesser. Parterna anser att god samverkan bygger på proaktiv och informell delning av information.

Parterna ska därför verka för att i så hög grad som möjligt involvera den andra parten genom att dela arbetsmaterial och inte slutgranskade handlingar. Utgångspunkten är att utbytet av handlingar inte ska belasta den andra parten ekonomiskt. Det är viktigt att finna arbetsformer som underlättar ömsesidigt informationsutbyte i syfte att förenkla

[Titel]

Dokumentdatum
2022-09-26

parternas fortsatta planeringsarbete.

4.5. Kommunikation

Parterna ska eftersträva gemensamt framtagna budskap och en gemensam målbild. Extern kommunikation som påverkar den andra parten ska antingen genomföras gemensamt eller delges den andra parten genom tidig information om kommande kommunikationsinsats.

5 Process för val av järnvägslinje

5.1. Utgångspunkter för val av järnvägslinje

I Trafikverkets uppdrag framgår att Ostlänken ska stötta och samverka med målsättningen om regional utveckling och stadsutveckling, bostadsbyggande och vidgade arbetsmarknadsregioner. I lag om byggande av järnväg framgår även att hänsyn ska tas till både stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärden. Parterna är därmed överens om att dessa ska utgöra viktiga grunder i val av det av staten finansierade grundutförandet.

Parterna är överens om att ett centralt placerat stationsläge i Sankt Larsgatans förlängning med god tillgänglighet till målpunkter på båda sidor om järnvägen och möjlighet till stationsnära bostadsutveckling är den primära placeringen samt att en gemensam station skapas för Södra stambanan och Ostlänken.

Stationsläget ska utvecklas till en attraktiv nod som möjliggör intermodalitet mellan hållbara transportslag samt att hållbara och effektiva transporter till och från stationerna samt på båda sidor om järnvägen blir möjliga. Resenären ska vara i fokus, så att det skapas en attraktiv och tillgänglig helhetslösning för hela resan.

Trafikverket ska verka för att minimera intrånget i stadsrummet genom attraktiva, lättillgängliga, säkra och trygga passager. Bankar ska undvikas om det är tekniskt, ekonomiskt och miljömässigt försvarbart genom Linköpings tätort.

5.2. Systematiskt målanalysarbete som grund för val av järnvägslinje

Parterna har inför val av korridor gemensamt tagit fram ett systematiskt målanalysarbete, vilket tillsammans med övriga utredningsförutsättningar utgjort underlag för Trafikverkets val av korridor.

Parterna är överens om att det gemensamma arbetssättet även ska fortgå framöver. Inför val av spårlinje och val av grundutförande, ska målanalysen uppdateras. Både mål och kriterier ska ses över för att anpassas till den fördjupade studien av olika principer kopplat till dels olika lägen, dels olika tekniska lösningar, vilka ska utvärderas inom beslutad korridor. Utvärderingarna gentemot relevanta mål ska genomföras successivt för att styra mot målen.

Målen ska beakta såväl statliga, regionala som kommunala intressen.

Dokumentdatum
2022-09-26

6 Ansvars- och kostnadsfördelning mellan parterna

6.1. Detaljplan och järnvägsplan

Trafikverket ansvarar för att ta fram järnvägsplaner och kommunen ansvarar för att ta fram, ändra eller upphäva berörda detaljplaner som krävs för antagande av dessa järnvägsplaner. Kommunen står därmed för detaljplanekostnader även för den statliga anläggningen. Trafikverket tar fram och bekostar erforderligt utredningsunderlag relaterat till befintlig och kommande järnvägsanläggning och kommunen tar övriga utredningskostnader.

Parterna är medvetna om att det mellan Trafikverket och många kommuner pågår en diskussion om frågan om plankostnadsfinansiering för statlig infrastruktur. Överenskommen princip om kostnadsfördelning ska ses som preliminär och slutlig kostnadsfördelning kan komma att förändras om klargöranden eller revideringar kommer genom lagändring, statliga inriktningsbeslut eller nya tillämpningsanvisningar från myndighet med mandat i frågan.

6.2. Grundutförande och tillägg

Parterna är överens om att Trafikverkets val av lokalisering i Steninge gjorts utan förväntan på medfinansiering från kommunen. En lokalisering som utgör grundutförande ska kunna ske utan medfinansiering från kommunen.

Trafikverket kommer i nästa skede studera flertalet spårlinjer och lösningar. Efter genomförd målanalys ska minst ett av dessa utgöra grundutförande.

Järnvägsanläggningen planeras primärt med beaktande av befintlig markanvändning. Under processens gång ska dock planeringen för den nya järnvägen inte omöjliggöra framtida stadsutveckling i relation till exempel spårnära bullerskyddsåtgärder och Trafikverket ska även vara öppen för eventuella kommunala tillägg som ligger utanför Trafikverkets grundutförande.

I händelse av att kommunen önskar en funktion eller tillägg som inte ryms inom ramen för grundutförandet, ska kommunen ges möjlighet att medfinansiera åtgärden genom ett tillägg till grundutförandet. En sådan eventuell finansiering får då regleras i ett separat medfinansieringsavtal.

Trafikverket ska ge kommunen rimlig tid, utifrån den kommunala beslutsprocessen, att bedöma och besluta om eventuell framtida medfinansiering av ett tänkt tillägg. Parterna är införstådda med att en förprojektering eller annan fördjupning av underlag kan behöva göras innan avtal om medfinansiering kan tecknas, vilket kan komma att påverka tidplanen för järnvägsplanen.

7 Förutsättningar för avsiktsförklaringens giltighet

AVTAL

6 (6)

Dokumentdatum
2022-09-26

Denna avsiktsförklaring ska inte anses utgöra ett legalt bindande avtal och parts underlåtelse att fullgöra vad som i övrigt stadgas häri ska inte medföra någon skadeståndsskyldighet.

Vidare är parterna medvetna om att ett genomförande av åtgärderna i denna avsiktsförklaring är beroende av flera myndighetstillstånd och andra beslut, bland annat i frågor beträffande åtgärdsplaner, detaljplaner, väg- och järnvägsplaner m.m. Parterna är således införstådda med att ändringar i överenskommelsen, liksom ytterligare överläggningar, angående innehållet i densamma därför kan bli nödvändiga.

Eventuella ändringar i och tillägg till denna avsiktsförklaring gäller endast om de är skriftliga och undertecknade av samtliga parter.

Avsiktsförklaringen har upprättats i två (2) likalydande exemplar av vilka parterna tagit varsitt.

Ort och datum

Ort och datum

Ann-Sofi Atterbrand
Avd.chef Verksamhetsstyrning NS
Trafikverket

Niklas Borg
Kommunstyrelsens Ordförande
Linköpings kommun